

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **D. T. C., s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Pavlem Jařabáčem, advokátem se sídlem v Ostravě - Moravská Ostrava a Přívoz, Puchmajerova 7, za účasti **Finančního ředitelství v Ostravě**, se sídlem v Ostravě - Moravská Ostrava a Přívoz, Na Jízdárně 3, v řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 6. 2006, č. j. 22 Ca 152/2006 – 14,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 8. 6. 2006, č. j. 22 Ca 152/2006 – 14 byla odmítnuta žaloba stěžovatele, kterou se mimo jiné domáhal přezkoumání rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 19. 7. 2001, č. j. 3305/120/2001, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava III (dále jen „finanční úřad“) ze dne 5. 2. 2001, č. j. 4447/01/390931/3316, kterým byla stěžovateli uložena pokuta podle ust. § 37 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“) ve výši 3000 Kč. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 6. 8. 2001 a posledním dnem prekluzivní lhůty dvou měsíců pro podání žaloby bylo proto pondělí 8. 10. 2001. Žaloba však byla podána u soudu až dne 24. 8. 2004, tedy po uplynutí zákonné lhůty, jejíž zmeškání nelze prominout. Krajský soud proto podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. žalobu odmítl.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž uvedl, že „Usnesení krajského soudu je napadáno pro nesprávné právní posouzení věci“. Stěžovatel poukázal na to, že se již v roce 2001 domáhal soudního přezkumu rozhodnutí finančního úřadu o uložení pokuty podle ust. § 37 zákona o správě daní a poplatků, nebyl však úspěšný, když soud argumentoval tím, že takové rozhodnutí má povahu rozhodnutí podle ust. § 248 odst. 1 písm. e) o. s. ř. (správně § 248 odst. 2 písm. e) o. s. ř.), takže jeho samostatný přezkum není podle zákona přípustný a je možné se jím zabývat pouze v souvislosti s rozhodnutím o věci samé. Řízení o daňových nedoplatech však před finančními orgány probíhalo až do roku 2004, takže podmínky pro podání žaloby vznikly až za účinnosti s. ř. s. Nyní je přezkum rozhodnutí, jehož se stěžovatel domáhá v souvislosti s rozhodnutím ve věci samé, odmítnut po účinnosti s. ř. s. s argumentací, že žaloba měla být podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení napadeného rozhodnutí o uložení smluvní pokuty. Racionální závěr vyplývající ze vzájemného vztahu těchto dvou právních závěrů pak spočívá v tom, že při vydání rozhodnutí o daňových nedoplatech až po účinnosti s. ř. s., jak tomu v této věci došlo, se stěžovatel nemohl domáhat přezkumu rozhodnutí o uložení pokuty nikdy. Osoba, které právní předpisy za určitých podmínek vždy umožňovaly soudní přezkum rozhodnutí o uložení smluvní pokuty, by byla takovým výkladem právních předpisů vyloučená z možnosti soudního přezkumu právě jen pro zcela náhodnou událost spočívající v tom, že řízení směřující k rozhodnutí o daňových nedoplatech a v jeho rámci rozhodnutí o smluvní pokutě, proběhly před účinností s. ř. s., ale řízení samo bylo před orgány finanční správy skončeno příslušným rozhodnutím až po účinnosti tohoto zákona. Stěžovatel je přesvědčen, že zákonodárce nikdy nezamýšlel vyloučit osoby, jejichž věci po procesní stránce měly z hlediska času takovýto náhodný průběh, z možnosti soudního přezkumu rozhodnutí o uložení pokuty orgány finanční správy. Co se týká důvodů ke zrušení rozhodnutí o smluvní pokutě, odkázal stěžovatel na důvody uvedené v žalobě. Podstatou těchto důvodů je skutečnost, že správce daně řádně nezahájil daňovou kontrolu, vynechal toto procesní stadium a okamžitě nasadil vůči stěžovateli postup spočívající ve stanovení daně podle pomůcek, přičemž v souvislosti s nezákonnou výzvou uložil stěžovateli tuto smluvní pokutu. Všechny podmínky k tomu, aby se rozhodnutím krajský soud věcně zabýval jsou tedy splněny. Z výše uvedených důvodů navrhl stěžovatel zrušení napadeného usnesení.

Finanční ředitelství ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázalo na své stanovisko k žalobě včetně stanoviska k doplnění žaloby a také na odůvodnění napadených rozhodnutí o odvolání. Po posouzení kasační stížnosti došlo finanční ředitelství k názoru, že tato není důvodná a navrhlo, aby byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel sice jako důvod podání kasační stížnosti uvedl nesprávné první posouzení věci, tj. ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale ke skutečnosti, že napadeným usnesením byla žaloba stěžovatele odmítnuta, lze důvod jejího podání i s ohledem, že se stěžovatel domnívá, že jsou splněny podmínky pro věcné projednání žaloby splněny, podřadit pod důvod uvedený v ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

V kasační stížnosti stěžovatel poukázal na to, že se soudního přezkumu předmětného rozhodnutí o uložení pokuty domáhal již v roce 2001 a přezkum tohoto rozhodnutí byl krajským soudem odmítnut s tím, že jeho samostatný přezkum není přípustný a je možné

se jí zabývat až spolu s rozhodnutím ve věci samé. V této souvislosti navrhl stěžovatel, aby o existenci tohoto řízení učinil Nejvyšší správní soud dotaz na krajský soud a příslušný spis si vyžádal.

Z předloženého spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 22 Ca 283/2001 vyplynulo, že usnesením ze dne 28. 3. 2002, č. j. 22 Ca 283/2001 - 22, bylo zastaveno řízení o žalobě stěžovatele, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 19. 6. 2001, č. j. 2420/150/2001 a také zrušení předcházejících rozhodnutí finančního úřadu ze dne 21. 12. 2000, č. j. 132317/00/390930/1715 a ze dne 16. 11. 2000, č. j. 123027/00/390930/17115. Věcně se jednalo o přezkum rozhodnutí o námitce stěžovatele proti postupu pracovníka správce daně ve smyslu ust. § 16 odst. 4 písm. d) zákona o správě daní a poplatků a dvou navazujících rozhodnutí. Jde tedy nepochybně o rozhodnutí odlišná od rozhodnutí, jejichž přezkum byl v nyní posuzované věci krajským soudem odmítnut. Jiné rozhodnutí o případném přezkumu správního rozhodnutí týkajícího se stěžovatele v uvedeném období krajský soud nepředložil, z čehož lze dovozovat, že nebyla vedena, zejména, když stěžovatel v tomto směru nic konkrétního netvrdí.

Jedinou souvislost mezi rozhodnutím, jehož přezkumu se stěžovatel nyní domáhá a usnesením krajského soudu o zastavení řízení ze dne 28. 3. 2002, č. j. 22 Ca 283/2001 - 22, nachází Nejvyšší správní soud v podání ze dne 28. 8. 2001, kterým reagoval stěžovatel ve věci sp. zn. 22 Ca 283/2001 na výzvu krajského soudu, aby předložil kopii napadeného správního rozhodnutí a v němž označil jako související rozhodnutí „Rozhodnutí Finančního úřadu Ostrava III z 5. 2. 2001 o uložení pokuty a rozhodnutí Finančního ředitelství v Ostravě z 19. 7. 2001 o odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty“, aniž by však uvedl, proč tak činí, čeho se ve vztahu k těmto rozhodnutím domáhá a aniž by toto své podání doplnil jakoukoli další argumentací. Krajský soud v usnesení o zastavení řízení pak již tato rozhodnutí nezmiňuje.

Tvrzení stěžovatele, že se již dříve domáhal soudního přezkumu rozhodnutí finančního ředitelství ze dne 19. 7. 2001, č. j. 3305/120/2001 a rozhodnutí finančního úřadu ze dne 5. 2. 2001, č. j. 4447/01/390931/3316 a že přístup k soudu mu byl odmítnut, je zcela v rozporu se skutečností. Stěžovatel ve skutečnosti tato rozhodnutí v řízení, na něž v kasační stížnosti odkazuje, vůbec nenapadl. To učinil až v žalobě podané dne 24. 8. 2004, tedy evidentně po uplynutí zákonné dvouměsíční lhůty. V podstatě jediná námitka stěžovatele, že mu byla postupem soudů s ohledem na časový průběh věci a změnu právní úpravy správního soudnictví prakticky odňata možnost podrobit předmětná rozhodnutí soudnímu přezkumu, je tedy vzhledem k výše uvedenému zcela nedůvodná. Postup krajského soudu, který napadené rozhodnutí finančního ředitelství nejprve vyloučil k samostatnému projednání a poté žalobu odmítl pro opožděnost, byl logický a v souladu se zákonem.

Odmítl-li krajský soud žalobu jako opožděnou a nezabýval se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek pro odmítnutí a věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže. Proto se Nejvyšší správní soud nezabýval tou částí kasační stížnosti, ve které stěžovatel zopakoval důvody, pro které se domáhá zrušení napadených správních rozhodnutí.

K pojmu „smluvní pokuta“, který stěžovatel několikrát v kasační stížnosti použil, Nejvyšší správní soud poznamenává, že ust. § 37 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, podle něhož bylo vydáno rozhodnutí o uložení pokuty, ale upravuje pokuty za nesplnění povinnosti nepeněžitě povahy vyplývající ze zákona o správě daní a poplatků nebo zvláštního

daňového zákona nebo uložené rozhodnutím podle zákona o správě daní a poplatků, které ukládá finanční úřad z titulu svého vrchnostenského postavení vůči daňovému subjektu a jakýkoliv smluvní závazek, tedy ani smluvní pokuty, nepřichází v úvahu.

Závěrem považuje Nejvyšší správní soud za vhodné poznamenat, že rozhodnutí o uložení pokuty podle ustanovení § 37 zákona o správě daní a poplatků bylo i před účinností s. ř. s. podle ustálené judikatury rozhodnutím ve správním soudnictví přezkoumatelné, a to nikoli pouze ve spojitosti s rozhodnutím ve věci samotné (viz. např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 9. 1997, sp. zn. 15 Ca 701/95, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 4. 1997, sp. zn. 31 Ca 91/94 a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 1. 1994, sp. zn. 10 C 321/92).

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu